Stan techniczny pojazdów kolejowych

Kategoria: Komunikacja i Transport
Opublikowano: środa, 21, wrzesień 2022 13:42
Tomasz Smaś
Odsłony: 1332

W 2021 r. 81% elektrycznych zespołów trakcyjnych 70% wagonów towarowych i 69% wagonów pasażerskich było w stanie bardzo dobrym lub dobrym. Najniższe oceny – 55% w stanie bardzo dobrym i dobrym – otrzymały lokomotywy elektryczne. Stan techniczny pojazdów kolejowych jest jednym z podstawowym czynników wpływających na bezpieczeństwo systemu kolejowego. Nieprawidłowe utrzymanie pojazdu kolejowego, w szczególności elementów jego układu biegowego, może doprowadzić do groźnego w skutkach zdarzenia. O znaczeniu prawidłowego procesu utrzymania pojazdów świadczy to, że odpowiedzialność za jego utrzymanie jest jasno przypisana do jednego, konkretnego podmiotu.

Przewoźnicy kolejowi w 2021 r. zdecydowanie najwyżej ocenili stan techniczny pojazdów specjalnych – 96% pojazdów sklasyfikowano jako będące w stanie bardzo dobrym i dobrym. Pojazdy te wysoko oceniano również w 2020 r., gdy udział pojazdów będących w stanie bardzo dobrym i dobrym utrzymywał się na poziomie 93%. Stosunkowo wysoko oceniane są elektryczne zespoły trakcyjne – 81% sklasyfikowano jako będące w stanie bardzo dobrym lub dobrym. Ten segment floty taborowej jest w największym stopniu poddawany wymianie na fabrycznie nowe pojazdy. Kolejne miejsca na liście rodzajów taboru najlepiej ocenionych pod względem stanu technicznego zajmują wagony towarowe (70% ocen bardzo dobrych i dobrych) oraz wagony pasażerskie (69%). Najniższe oceny otrzymały lokomotywy elektryczne (55%) oraz spalinowe wagony silnikowe i zespoły trakcyjne (60%).

Największą poprawę stanu technicznego odnotowano w przypadku lokomotyw spalinowych (+7 p.p.) oraz pojazdów specjalnych (+3 p. p.). Nieznacznie poprawił się również stan wagonów towarowych – wzrost o 2 p. p. W pozostałych rodzajach pojazdów odnotowano spadek – największy w przypadku wagonów pasażerskich, dla których procent pojazdów ocenionych jako w stanie bardzo dobrym i dobrym w 2020 r. wyniósł 100%, zaś w 2021 r. już tylko 69%. Podobnie spadł udział pozytywnie ocenionych spalinowych wagonów silnikowych i zespołów trakcyjnych – z 85% w 2020 r. do 60% w 2021 r. Zmiany te mogą wynikać z upływu coraz dłuższego czasu od ostatniej naprawy okresowej, powodując przeskok części pojazdów do kategorii będących w stanie dostatecznym.

Na stan techniczny pojazdów kolejowych wpływa również ich wiek, ponieważ wraz z nim rośnie awaryjność pojazdów. Odpowiednie utrzymanie może znacznie ograniczać wpływ tego czynnika, jednak nie wyeliminuje on całkowicie zwiększonego ryzyka awarii. Wśród pojazdów użytkowanych w transporcie pasażerskim, statystycznie nadal najstarsze są lokomotywy (średni wiek spalinowych to 43,81 lat, zaś elektrycznych 33,76 lat) oraz wagony pasażerskie (32,52 lat). Dużo niższe wartości średniego wieku notowane są dla elektrycznych zespołów trakcyjnych (25,79 lat), zaś jeszcze niższe dla elektrycznych i spalinowych wagonów silnikowych oraz spalinowych zespołów trakcyjnych, gdzie średni wiek utrzymuje się w przedziale od 15 do 18 lat.

Wiek poszczególnych rodzajów pojazdów używanych w transporcie towarowym jest podobny i zawiera się w przedziale od 32 do 43 lat. Wyjątek stanowią lokomotywy dwunapędowe, gdzie średni wiek to jedynie 1,79 roku. Ten rodzaj lokomotyw jest stosunkowo nowy na rynku, stąd obejmuje wyłącznie pojazdy wyprodukowane w ciągu ostatnich kilku lat. W przypadku wagonów towarowych pozytywnie wyróżnia się średni wiek wagonów platform na wózkach, który wynosi 28,17 lat. Do tej grupy zalicza się wagony platformy przeznaczone do przewozów intermodalnych, na zakup których w ostatnich latach przewoźnicy mogli otrzymać unijne dofinansowanie. Zakupione w ten sposób wagony przyczyniły się do obniżenia średniego wieku tej grupy wagonów.

Bezpieczne funkcjonowanie sektora kolejowego jest w dużym stopniu uzależnione od poprawnie realizowanego procesu utrzymania pojazdów kolejowych oraz ich właściwego stanu technicznego.

Phoca PDF

Kategoria: Komunikacja i Transport
Opublikowano: środa, 21, wrzesień 2022 13:42
Tomasz Smaś
Odsłony: 1332

Podstawowy obszar utrzymania i stanu technicznego taboru jest weryfikowany przez inspektorów UTK podczas kontroli w zakresie stanu technicznego, procesu utrzymania i oznakowania pojazdów kolejowych oraz realizacji procesu przewozowego. Formułowane w trakcie tych kontroli nieprawidłowości dotyczą najczęściej procesu utrzymania pojazdów kolejowych (ok. 69%) i obejmują przede wszystkim występowanie różnego rodzaju usterek w sprawdzanym pojeździe oraz nieprzestrzeganie wymagań dokumentacji systemu utrzymania (DSU).

Analiza stanu technicznego taboru kolejowego przeprowadzana przez Urząd Transportu Kolejowego oparta jest na danych pozyskiwanych corocznie od przewoźników kolejowych w raportach w sprawie bezpieczeństwa. Klasyfikacja stanu technicznego pojazdów dokonywana jest na podstawie przekazanych danych o okresach użytkowania, modernizacjach i naprawach okresowych.

Pojazd użytkowany i zbudowany lub zmodernizowany w okresie ostatnich 5 lat oraz który miał wykonaną naprawę okresową w ostatnich dwóch latach klasyfikowany jest jako będący w stanie bardzo dobrym, a pojazd użytkowany i zbudowany lub zmodernizowany w okresie powyżej 5 lat temu oraz który miał wykonaną naprawę okresową w przedziale od 2 do 5 lat temu klasyfikowany jest jako będący w stanie dobrym. Stan techniczny dostateczny ma pojazd użytkowany, który naprawę okresową miał wykonaną powyżej 5 lat temu. Stan niezadowalający ma pojazd wyłączony z użytkowania przez ponad 6 miesięcy, oczekujący na wykonanie naprawy okresowej (modernizacji), a stan zły – pojazd wyłączony z użytkowania przez ponad 6 miesięcy, dla którego nie przewidziano wykonania naprawy okresowej (modernizacji) lub przeznaczono do kasacji.

Szczegółowe informacje można znaleźć w Sprawozdaniu ze stanu bezpieczeństwa ruchu kolejowego 2021 opublikowanym na stronie internetowej UTK.

Źródło: UTK

Phoca PDF